

BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

HET GROTE ONDERNEMERSPEL

- 1 B
- 2 A
- 3 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juiste berekening:
 - Loonkosten in twee jaar: $5 \times \text{€} 25.000 \times 2 = \text{€} 250.000$ 1
 - Uitgaven t.b.v. de machine in twee jaar: $\text{€} 150.000 + (2 \times \text{€} 15.000) = \text{€} 180.000$ 1
- 4 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument:
Klanten kunnen van mening zijn dat handwerk kwalitatief beter is dan machinaal werk.
- 5 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument:
Consumenten kunnen een voorkeur hebben voor producten die milieuvriendelijk geproduceerd zijn. (Op den duur kunnen de extra opbrengsten de extra (inkoop)kosten overstijgen.)
- 6 A

OP DE BARRICADEN!

- 7 C
- 8 **maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste antwoorden:
 - Argument voor de werkgevers: nummer 3. Hierdoor komen de omzet en de winst in gevaar. 1
 - Argument voor de werknemers: nummer 2. Een afname van de werkgelegenheid leidt tot banenverlies en daarmee verlies van inkomen. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 9 **maximumscore 1**
 Voorbeelden van een juist voordeel (één van de volgende):
 → Loonkosten zijn lager voor jonge werknemers.
 → Oudere werknemers kunnen minder productief zijn.
 → Oudere werknemers kunnen vaker ziek zijn dan jongere werknemers.

10 **C**

- 11 **maximumscore 1**
 1 januari: € 2.000 x 1,0325 = € 2.065

Opmerking

Het antwoord € 2.000 x 1,02 x 1,0125 = € 2.065,50 is fout.

- 12 **maximumscore 2**
 De loonsverhoging op 1 mei werkt nivellerend.
 De loonsverhoging op 1 januari werkt niet nivellerend en niet denivellerend.

KORTER WERKEN LOONT NIET ALTIJD

- 13 **maximumscore 2**
 Voorbeeld van een juiste berekening:
- er wordt ingeleverd: 20 x 3,5 uur = 70 uur 1
 - aantal nieuwe arbeidsplaatsen: 70 uur : 35 uur = 2 1

- 14 **maximumscore 1**
 Voorbeelden van een juiste reden (één van de volgende):
 → Bij 'VeDeCo' was al overtollig personeel aanwezig.
 → Meer werknemers betekent meer werkplekken (extra kosten).
 → Het bedrijf gaat verder automatiseren.

15 **C**

- 16 **maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juist argument:
 (Als werknemers een groter deel van hun inkomen kwijt zijn aan premies en belastingen houden ze minder geld over om te besteden.) Om koopkrachtverlies tegen te gaan moeten de lonen omhoog.

- 17 **maximumscore 2**
 Voorbeelden van juiste maatregelen (twee van de volgende):
 → mechanisering
 → automatisering
 → verbeteren van de werksfeer
 → betere scholing voor werknemers
 → betere beloning bij betere prestaties

per juiste maatregel

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

BOSZICHT EN DE BELASTINGEN

- 18 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juiste belasting (één van de volgende):
→ hondenbelasting
→ toeristenbelasting
ook goed rekenen:
→ afvalstoffenheffing
→ riool(afvoer)recht
- 19 **D**
- 20 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juiste verklaring:
→ (Lastenverzwaring leidt tot een daling van de koopkracht.) De looneisen zullen stijgen. De kostenstijging leidt tot prijsstijgingen.
of:
→ Lastenverzwaring leidt tot hogere kosten voor de bedrijven. Dit kan leiden tot hogere verkoopprijzen.
- 21 **maximumscore 1**
 $€ 3,9 \text{ mln} \times 100/13 = € 30 \text{ miljoen.}$
- 22 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument:
Mensen betalen de belasting niet meer aan de gemeente, maar zullen aan het rijk meer belasting moeten betalen.
- 23 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juist argument (één van de volgende):
→ Belasting verhogen. Hierdoor kan de gemeente het voor inwoners goedkoper maken en voor bijvoorbeeld toeristen duurder.
→ Uitgaven verlagen. De bewoners betalen minder en zullen sommige uitgavenverlagingen niet erg vinden.

LEVEN VAN OF ZONDER DE WIND

- 24 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juiste reden (één van de volgende):
→ door de concurrentie van de aanbieders
→ ter bevordering van groene stroom
- 25 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juiste reden (één van de volgende):
→ De leveranciers willen het gebruik meer spreiden ter voorkoming van capaciteitsproblemen.
→ 's Nachts is er een overschot aan capaciteit / wordt er minder stroom gevraagd.

Vraag	Antwoord	Scores
○ 26	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 787 : 3.500 = € 0,2249 per kWh • € 0,2249 x 2,5 mld. = € 0,56 miljard. <p><i>Opmerking</i> <i>Afrondingsverschillen niet fout rekenen.</i></p>	1 1
○ 27	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • minder dan 5% • De korting geldt alleen voor de leveringskosten 	1 1
○ 28	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist argument (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Windmolens veroorzaken horizonvervuiling / lawaai / veel vogelslachtoffers. → Stroom kan moeilijk worden opgeslagen. Als er een tijd geen wind is komt de elektriciteitsvoorziening in gevaar. → Te grote afhankelijkheid van één energiebron. 	

DE HYBRIDE AUTO

○ 29	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van juiste gevolgen (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → toename hoeveelheid afval → afname grondstoffenvoorraad → afname energievoorraad → groter beslag op grond (natuur) 	
○ 30	<p>maximumscore 2</p> <p>(1) zuiniger auto's te produceren (2) beter te kunnen concurreren (3) meer winst te maken</p> <p>Indien drie antwoorden juist Indien twee antwoorden juist Indien een of geen antwoord juist</p>	2 1 0
○ 31	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juiste verklaring (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Uitgaven aan ontwikkeling van de auto moeten eerst worden terugverdiend. → Investerings in machines, fabrieken moeten eerst worden terugverdiend. <p><i>Opmerking</i> <i>Als alleen wordt aangegeven dat tot 2007 de kosten de opbrengsten overtreffen, geen punten toekennen.</i></p>	
○ 32	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → voorbeeld van een subsidie/heffing: subsidie op uitlaatfilters / verhoging brandstofprijzen → voorbeeld van een gebod/verbod: instelling of verlaging maximumsnelheid → voorbeeld van een alternatief: verbetering openbaar vervoer door meer gelden beschikbaar te stellen 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- **33 maximumscore 1**
 Het kan kloppen wat Toyota beweert. De consument krijgt ook nog een korting op de motorrijtuigenbelasting. (Het lagere brandstofverbruik leidt tot een besparing op benzineaccijns en BTW.)

Opmerking

Uitsluitend als een juiste verklaring gegeven wordt mag een scorepunt worden toegekend.

- **34 maximumscore 2**
- Frank Berendsen (15.000 : 23,3) x € 1,20 = € 772,53
 - Buurman (15.000 : 12) x € 1,20 = € 1.500 1
 - Voordeel van Frank is: € 1.500 – € 772,53 = € 727,47 1

GOED ONDERWIJS, TOCH EEN UITKERING

- **35 maximumscore 1**
 € 1.384 x 16 miljoen = € 22.144 miljoen (€ 22.144.000.000)
- **36 D**
- **37 maximumscore 1**
 Voorbeelden van een juiste verklaring (één van de volgende):
 → De stijging van de uitgaven kan veroorzaakt worden door prijsstijgingen van bijvoorbeeld materiaal of arbeid.
 → Het geld is besteed aan gebouwen e.d.
- **38 maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juiste reden:
 Werklozen met een opleiding waarmee geen baan te krijgen is, kunnen door omscholing een (meer) passende opleiding krijgen en zo weer een baan krijgen.
- **39 maximumscore 1**
 Voorbeeld van een juiste reden:
 De werkgevers besparen geld omdat ze minder premies hoeven te betalen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

WAT DOEN WE AAN DE STAATSSCHULD?

- 40 C
- 41 E
- 42 B
- 43 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juiste uitleg:
 - Door een hogere BTW stijgen de prijzen van de producten, waardoor vermoedelijk de afzet daalt 1
 - Hierdoor kan de winst van de bedrijven dalen (waardoor ze minder vennootschapsbelasting afdragen) 1
- 44 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juiste verklaring:
(Door af te lossen neemt de schuld af). Er hoeft minder rente betaald te worden.
- 45 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist nadeel:
Als de overheid snel aflost houdt zij (te) weinig geld over om de economie te stimuleren.